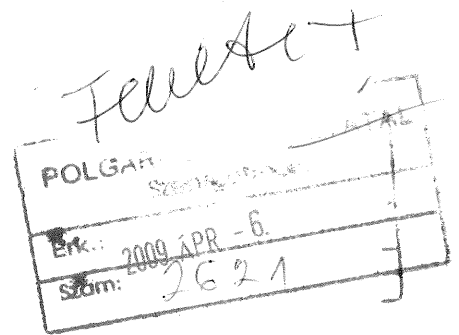

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

VAS MEGYEI ELLENŐRZÉSI IRODA - SZOMBATHELY

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

a települési önkormányzatok tulajdonában lévő zöldterületek fejlesztésének és fenntartásának ellenőrzéséről Szentgotthárd Város Önkormányzatnál

2009. március

3. Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság
Vas Megyei Ellenőrzési Iroda
Címe: 9700 Szombathely, Hollán E. u. 1.
Telefonszám/faxszám: 512-400/512-409

Iktatószám: V-3021-007/2008.

Témaszám: 937

Vizsgálat-azonosító szám: V0422

Az ellenőrzést végezte:

Buús Zoltánné Hütter Erzsébet
számvevő

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	6
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	9
1. A települési Önkormányzatok zöldterületi gazdálkodási feladatainak meghatározása, szabályozása	9
1.1. A zöldterület gazdálkodás helyi feladatainak meghatározásánál, szabályozásánál, az emberi életminőség javításának, a klímaváltozások negatív hatásai mérséklésének figyelembevétele:	9
1.2. Az Önkormányzati környezetvédelmi program és – a több településsel közösen készített – közös program célkitűzéseinek hatása az emberi életminőség javítására, a klímaváltozások negatív hatásainak mérséklésére:	11
1.3. A településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelmének szabályozásában a kialakított zöldfelület gazdálkodás elemeinek érvényesülése:	13
2. Az Önkormányzat rendelkezésére álló és a zöldterületi feladatellátást szolgáló vagyon	14
2.1. A feladatellátás alapját képező vagyongazdálkodás szabályainak kialakítása, a zöldterületi vagyonról vezetett nyilvántartás:	14
2.2. A zöldterületi feladatok ellátását szolgáló vagyon működtetésére vonatkozó szabályok összhangja az Önkormányzati célkitűzésekkel, a zöldterületek nagyságának és összetételének alakulása:	15
3. Az Önkormányzati célkitűzések megvalósítása, az emberi életminőség javítása, a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklése érdekében a zöldterületek fenntartására és fejlesztésére fordított költségvetési források	17
3.1. Az Önkormányzat zöldterület gazdálkodási feladatai ellátására kialakított tervezési rendszer, választott szervezeti forma, a zöldterületek védelmi rendszerének eredményes működése:	17
3.2. A zöldterületek mennyiségének növelése, állapotának szinten tartása, javítása érdekében végzett zöldterület fenntartási, fejlesztési feladatok ellátására rendelkezésre álló források felhasználása:	20
4. Az Önkormányzat tulajdonában lévő játszóterek állapotának, a játszótéri eszközök biztonságosságának EU-s szabványoknak megfelelő kialakítása	24
4.1. Az Önkormányzat tulajdonában lévő játszóterek állapotának EU-s szabványoknak megfelelő kialakítása 2008. év végére:	24

4.2. Az Önkormányzat által 2005-2008. években megvalósított közterületi játszótér felújítások, fejlesztések, új játszótér létesítések és azok hatása a játszótérek állapotának EU-s szabvánoknak megfelelő kialakítására:	25
5. A zöldterületi vagyon működtetésének, fejlesztésének ellenőrzési rendszere	27
5.1. A támogatásokból származó pénzeszközök segítségével megvalósult fenntartási és fejlesztési tevékenységek külső ellenőrzése:	27
5.2. A zöldterület fenntartással, fejlesztéssel kapcsolatban végzett Önkormányzati belső ellenőrzések:	27
MEGISMERÉSI ZÁRADÉK	29

MELLÉKLETEK

1. számú tanúsítvány	Az Önkormányzat zöldterületi ingatlanvagyonának alakulásáról
2. számú tanúsítvány	Az Önkormányzat belterületi és külterületi zöldterület ingatlanvagyonának alakulásáról
3. számú tanúsítvány	A közparkok állományának alakulásáról
4. számú tanúsítvány	Az Önkormányzati tulajdonú zöldterületek fenntartási és fejlesztési feladataival összefüggésben elszámolt bevételek alakulásáról a 2005-2008. években (évenként)
5. számú tanúsítvány	Az Önkormányzati tulajdonú zöldterületek fenntartási és fejlesztési feladataival összefüggésben elszámolt kiadások alakulásáról a 2005-2008. években (évenként)
6. számú tanúsítvány	A kiszabott és a ténylegesen befolyt környezetvédelmi bírságról
7. számú tanúsítvány	Az egyes zöldterület fenntartási munkák elszámolt munkaidő- és költségigénye
8. számú tanúsítvány	A zöldterületek fenntartására foglalkoztatott közcélú és közhasznú munkások számának és költségének alakulásáról, (2 db, Önkormányzat és Közszolgáltató Vállalat)
9. számú tanúsítvány	A 2005-2008. évek között a zöldterületekhez kapcsolódó Önkormányzati fejlesztésekről és az elszámolt kiadásokról
10. számú tanúsítvány	A közterületi játszótérek minőségi és érték adatairól
11. számú tanúsítvány	A vizsgált időszakban megvalósított közterületi játszótér fejlesztések minőségi és érték adatairól
Melléklet	Kiegészítő adatok a zöldterület gazdálkodási feladatok ellátásáról

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
Étv.	az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
Kbt.	a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
Kvtv.	a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
Ötv.	a helyi Önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény

Rendeletek

147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet	az Önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyon nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet
78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet	a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet
346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet	A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet
Ámr.	az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet
vagyongazdálkodási rendelet	Az Önkormányzat vagyonáról szóló többször módosított 4/2001. (II. 1.) számú rendelet
Vhr.	az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet

Szórövidítések

ÁFA	Általános forgalmi adó
ÁSZ	Állami Számvevőszék
EU	Európai Unió
FVM	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
ha	hektár
ICsSz	Ifjúsági, Családügyi és Szociális Minisztérium
jegyző	Szentgotthárd Város jegyzője
Képviselő-testület	Szentgotthárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Közszolgáltató vállalat	Önkormányzati Közszolgáltató Vállalat Szentgotthárd
környezetvédelmi rendelet	A helyi környezetvédelem szabályairól szóló többször módosított 22/2001. (VI. 28.) számú rendelet

NKP I.	Nemzeti Környezetvédelmi Program I.
NKP II.	Nemzeti Környezetvédelmi Program II.
NYDOP	Nyugat-Dunántúli Operatív Program
NYDFT	Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
NYD-HÖF CÉDE	Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács Önkormányzati fejlesztések támogatása területi kötöttségek nélkül
Önkormányzat	Szentgotthárd Város Önkormányzata
polgármester	Szentgotthárd Város polgármestere
SzMSz	A többször módosított 9/1995. (III. 30.) számú rendelet Szentgotthárd Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról
településrendezési terv	A 29/2001. (VIII. 30.) számon elfogadott rendelet Szentgotthárd Város településrendezési tervéről

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

A települési Önkormányzatok tulajdonában lévő zöldterületek fejlesztésének és fenntartásának ellenőrzéséről Szentgotthárd Város Önkormányzatnál

BEVEZETÉS

A települési Önkormányzatokat törvény kötelezi arra, hogy önálló települési környezetvédelmi programot dolgozzanak ki, amelynek tartalmaznia kell a zöldterület-gazdálkodás településre vonatkozó feladatait és előírásait. A helyi építési szabályzat meghatározza a zöldterületeket, a közérdekű környezetalakítás céljából az ingatlan növényzettel történő meghatározott módon és időn belüli beültetési kötelezettségét (gyepesítés, fásítás, növényzetpótlás) írhatja elő.

A zöldterületeknek (parkok, kertek, játszóterek, fasorok, erdők) igen jelentős szerepe van a települések és kiemelten a városok környezetének alakításában. A klímaváltozásról, a globális felmelegedésről, az éghajlatváltozásokról szóló ökológiai elemzések Magyarországot a világ egyik legsérülékenyebb országának tekintik. A környezeti állapot romlása miatt, a zöldterületek növelése érdekében a NKP célkitűzései között szerepel az egy városi lakosra jutó közhasználatú zöldterületek nagyságának 16%-kal történő növelése 2008-ig¹.

Az ellenőrzés célja volt: annak értékelése, hogy az önkormányzatok zöldterületekkel való gazdálkodása, a feladatellátásra fordított pénzeszközök felhasználása eredményesen szolgálta-e az emberi életminőség javítását, a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklését. Ennek során **értékeltek:**

- a települési önkormányzatok a közszolgáltatási feladataik meghatározásában, szabályozásában és azok végrehajtásában eredményesen érvényesítették-e a környezetvédelmi szempontokat;
- az önkormányzatoknál a zöldterületek létesítésére, fenntartására és üzemeltetésére fordított pénzeszközök felhasználása hatékonyan biztosította-e a kitűzött célok megvalósítását, valamint a játszótéri eszközök EU követelményeknek való megfelelését.

¹ NKP II. foglaltak szerint az egy lakosra jutó zöldterület mennyisége érje el 45 négyzetmétert 2008. év végére.

Az ellenőrzés típusa: teljesítményellenőrzés, melynek lefolytatását előtanulmányal alapoztuk meg. Az ellenőrzés részletes szempontjait a Kérdésfa, és a Kérdések, kritériumok és adatforrások tartalmazták.

A helyszíni ellenőrzés a 2005. január–2008. december közötti időszakra terjedt ki, a folyamatokat a vizsgálat lezárásáig kísérte figyelemmel.

Az ellenőrzés végrehajtására az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. §-ának (3), (5)-(6) bekezdéseiben, valamint a 16. § (1) bekezdésében foglaltak adtak jogszabályi alapot.

Szentgotthárd város lakosainak száma 2005. január 1-én 8995 fő volt, mely a 2008. év végére 8898 főre csökkent. A település közigazgatási területe 6773 ha, ebből a belterület 695 ha. Az ingatlanvagyon területe 460,8386 ha, a zöldterület pedig 10,7937 ha-t tett ki 2008. év végén. Az Önkormányzat költségvetésének kiadási főösszege a 2005. évben 3 022 millió Ft, a 2008. évben pedig 1 946 millió volt. A zöldterületre a 2005. évben 21,7 millió Ft kiadást fordítottak, melyből a működési kiadás 15,1 millió Ft-ot, a felhalmozási pedig 6,7 millió Ft-ot tett ki. A 2008. évre a zöldterületre fordított kiadások 63%-kal emelkedtek és elérték a 35,4 millió Ft-ot. Ebből a működési jellegű kiadások e 20,8 millió Ft-ot, a felhalmozásiak pedig 14,6 millió Ft-ot képviseltek.

Az Önkormányzat a támogatási bevételt a 2005. és 2008. évi játszótér felújításokhoz, illetve a 2006. évi erdőtelepítés, valamint ennek 2008. évi fenntartásához nyert el. A 2008. évi játszótér felújításokhoz a pályázati úton nyert támogatási összeget az Önkormányzat csak a 2009. évben kapta meg.

A 2005-2008. években az Önkormányzat a zöldterület gazdálkodási feladatait több mint 90%-ban saját közszolgáltató vállalata látta el. A vizsgált időszakban a zöldterületi vagyonban a növekedést az 1956-os emlékerdő kialakítása jelentett. A zöldterületi vagyon területe 2008. év végén 10,7937 ha, mely 2,7 ha-ral nagyobb a 2004. évinél. A zöldterületi vagyon értéke ezen időszak alatt 107 463 ezer Ft-ról 119 862 ezer Ft-ra emelkedett.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az Önkormányzat a zöldterület gazdálkodást érintő elképzeléseit a **gazdasági programokban** rögzítették. Az SzMSz-ben a zöldterületet az Ötv. előírásainak megfelelően kötelezően ellátandó feladatként kezelték. A helyi szabályozásokban előírták a zöldterületek, illetve a környezet védelmét, az ingatlantulajdonosok részvételét a gondozási munkákban.

A **Környezetvédelmi Programot** a 2001. évben fogadta el a Képviselőtestület, mely az akkor hatályos előírások alapján készült el. A zöldterületek fenntartását, fejlesztését általános formában fogadták el, a felülvizsgálati kötelezettségnek eleget tettek, azonban a környezetvédelmi programra vonatkozó jogszabályi változások miatt újradolgozása szükséges.

A településfejlesztésre, rendezésre vonatkozó helyi szabályozásban a zöldterületek védelmét biztosították, a növényzetnél a helyi adottságoknak legmegfelelőbb fajok alkalmazására való törekvést írták elő. Helyi jelentőségű védett természeti területet védettségének fenntartásáról a 2007. évben döntöttek, a Kolostorpark védettségét a területen található értékes faállomány és parkjelleg indokolta. A fák védelmének szabályozásából a kivágás szabályozása történt meg.

Az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete a zöldterület vagyont a forgalomképtelen vagyoni körbe sorolta. Az ingatlanvagyonra vonatkozó számbavételi kötelezettségnek **ingatlanvagyon kataszter** vezetésével tettek eleget, amelybe minden zöldterületet és hat játszóteret felvette közpark minősítéssel. A számviteli és vagyonkimutatás egyezőségét dokumentáltan ellenőrizték. A parkerdő kialakítását követően a tulajdoni lapokon való átvezetés még nem történt meg. A vagyonnal való gazdálkodás szabályait meghatározták, mely kiterjedt a zöldterületi vagyonra is, a területre önálló szabályozás nem készült. A zöldterületi vagyon növekedését az 1956-os emlékerdő kialakítása biztosította, melynek létrehozása beleillett az Önkormányzat fejlesztési programjába.

Az Önkormányzat a zöldterület gazdálkodás keretében ellátandó feladatokat meghatározta, melynek végrehajtása a **Közszolgáltató vállalat** révén valósult meg, így a szükséges munkaerő- és technológiai szükséglet biztosítása nem képezte feladatát. A kialakított szervezeti forma évtizedek óta biztosította a feladatok ellátását. Az évente megkötött megállapodásokban az ellátandó feladatokat részletesen meghatározták. A Közszolgáltató Vállalattal kötött megállapodások és szerződések nem tartoztak a Kbt. hatálya alá. A feladatok ellátásába a Szentgotthárd Város és Térsége Többcélú Kistérségi **Társuláson keresztül** a 2007-2008. években vontak be közmunka programban résztvevőket, a kiemelten kezelendő területek gondozására, melyhez az Önkormányzat forrásokat nem adott át. A zöldterület-fenntartásban a közcélú foglalkoztatás a Közszolgáltató Vállalat feladata volt, melynek keretében, fűnyírást, fa- és cserje gondozást végeztek. A foglalkoztatás költségei a 2007-2008. években néhány ezer forinttal meghaladták a támogatás összegét. A zöldterületek védelmét a környezetvédelmi rendeletben előírták, ennek ellenőrzését a közterület-felügyelők látták el, akik tetten érés esetében helyszíni bírságot szabnak ki.

Az Önkormányzatnál a 2005-2008. években a zöldterület fenntartási feladatokat elvégezték, az azokhoz szükséges **forrásokat** biztosították. A tényleges felhasználás tervszinten alakult, lényeges eltérés a tervezetthez képest nem keletkezett. Zöldterület fejlesztést az 1956-os emlékerdő kialakítása jelentett, mely összhangban volt a fejlesztési célkitűzésekkel, s ez több mint 30%-kal növelte az Önkormányzat zöldterületét. A fejlesztésre hazai forrásból származó FVM támogatást vettek igénybe, s az erdő 2008. évi fenntartását szintén ilyen támogatásból fedezték. A pályázatban vállalt fejlesztést az Önkormányzat megvalósította, az előírt elszámolásokat teljesítette.

A játszóterek területe és száma nem változott, a vagyonszabályozásban a „Z” lappal rendelkező zöldterületi játszótereket vették fel, az egyéb közterületi játszótereket nem. A játszótéri eszközök ellenőrzését a 2005. évben végeztették el. A feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet készítettek, melyet pénzügyi források miatt nem tudtak teljes körűen megvalósítani. A 2008. év végén

a játszótéri eszközök 40%-a felelt meg a jogszabályi követelményeknek. A játszótérek felújítását a vizsgált időszakban támogatások igénybevételével biztosították. A támogatásokat a pályázatnak és a támogatási szerződéseknek megfelelően használták fel. A játszótéri eszközöket gép, berendezés, felszerelésként aktiválták.

A külső források segítségével megvalósult beruházásokból a helyszíni ellenőrzés időpontjáig a 2005. évi játszótér felújítást ellenőrizte a támogatást nyújtó. Az ellenőrzés eltérést nem talált, intézkedések elrendelésére nem volt szükség. A belső ellenőrzés a zöldterületek gazdálkodását nem ellenőrizte. A közterület-felügyelők ellenőrzéseik során parkrongálók ellen léptek fel, helyszíni bírsággal sújtották őket.

Összefoglalóan megállapítható, hogy, az Önkormányzat a környezet védelmének szabályozási háttérét a környezetvédelmi rendelet megalkotásával és aktualizálásával megteremtette. A környezetvédelmi rendelet gyakorlati végrehajtását biztosította a zöldterület gondozása, amely révén csökkentek az allergén növények károsító hatásai, illetve a közterület-felügyelők alkalmazása, akik folyamatos jelenlétükkel és helyszíni bírság kiszabásával biztosították a közterületek védelmét. A zöldterületek fejlesztésére fordított pénzeszközök felhasználása ugyanakkor nem volt eredményes, ugyanis az egy lakosra jutó közhasznú zöldterület nagysága a 2008. év végére nem érte el a 45 m² -t. Az Önkormányzat **zöldterület gazdálkodása** viszont a vizsgált időszak alatt **eredményes volt**, mivel a zöldterületeken belül nőtt a gondozott területek aránya és az egy lakosra jutó közhasznú zöldterület nagysága, s emelkedett a belterületi zöldterület aránya is az összes belterületen belül. Az Önkormányzat **zöldterület fenntartási** tevékenysége összességében **hatékony volt**, mivel az ellátandó feladatok közül a fák-, cserjék, sövények, kúszónövények gondozása, valamint a játszótérek fenntartása esetében az egy ezer forintra jutó gondozott terület nagysága növekedett a 2005. évről a 2008. évre. A játszótéri eszközök EU követelményeknek való megfelelése a 2008. év végére 40%-os arányú volt.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk**:

a polgármesternek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. gondoskodjon az Áht. 13/A. § (2) bekezdése, valamint a támogatási szerződésben foglaltak alapján arról, hogy a Zsidai Sportegyesület és a Jakabházi Faluszépítő és Hagyományőrző Egyesület elszámolási kötelezettségének eleget tegyen;

a munka színvonalának javítása érdekében

2. gondoskodjon arról, hogy a számvevőszéki vizsgálat megállapításait és javaslatait a Képviselő-testület megismerje.

a jegyzőnek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. biztosítsa, a Kvtv. 48/E. §-ában foglaltak érvényesülését a Környezetvédelmi Program következő felülvizsgálata során;
2. gondoskodjon arról, hogy a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet 7. § (3) bekezdésében előírtak alapján a játszótéri eszközök a kijelölt szervezet által 2009. évtől legalább két évente kerüljenek ellenőrzésre;
3. gondoskodjon a fák védelmének szabályozásáról a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 20.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően;

a munka színvonalának javítása érdekében

4. gondoskodjon az 1956-os emlékerdő (0284/16 helyrajzi szám) tulajdoni lapjának aktualizálásáról;
5. gondoskodjon arról, hogy valamennyi játszóteret a vagyonkataszterben „Z” lapra felvegyenek.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK ZÖLDTERÜLETI GAZDÁLKODÁSI FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA, SZABÁLYOZÁSA

1.1. A zöldterület gazdálkodás helyi feladatainak meghatározásánál, szabályozásánál, az emberi életminőség javításának, a klímaváltozások negatív hatásai mérséklésének figyelembevétele:

Az Önkormányzat 2005-2008. évek között két **gazdasági programmal** rendelkezett. A 2002-2006. évekre szóló, 96/2003. (III. 27.) számú határozattal elfogadott ciklusprogram III. fejezetén belül a „**helyi specifikus kezdeményezésekre építő, vonzó környezet megteremtése**” programot részletezi a zöldterülettel kapcsolatos terveket.

A cselekvési program megállapítja, hogy miután az ország egyik legkiegyenlítettebb klímájú városa Szentgotthárd, ezért az egyik legzöldebb várossá kívának válni. Az egyik fő célkitűzés volt a város területén az igényesebb növényfajtákkal történő kiültetés, ezen túl a vasútállomás és buszpályaudvar parkfákkal és cserjecsoportokkal való beültetése, az Ipari Parki út hamisciprusainak pótlása, a Kolostorkertben az angolkert fejlesztése, a Barokk kertben pedig további növényültetés. A kitűzött célokból pénzügyi források hiányában nem valósult meg az angolkert fejlesztése. A vasútállomás és a buszpályaudvar esetében azért nem valósult meg

a kitűzött cél, mert területileg is áthelyezik a buszpályaudvart. A vasútállomást és környékét pedig felújítják, melynek befejezését követően valósul majd meg a zöldterület fejlesztés. Ezt viszont már a következő gazdasági program tartalmazta.

A 89/2007. (IV. 25.) számú határozattal elfogadott 2006-2010. évekre szóló gazdasági ciklusprogram III. fejezetén belül a „**sajátos kezdeményezésre építő, vonzó környezet megteremtése**” alpont részeként foglalmazták meg a zöldterülettel kapcsolatos terveket.

A Rába mindkét oldalán dísznövényekkel, cserjékkel, kertészeti elemekkel kialakított gyalogos közlekedésre alkalmas zóna kialakítása, a buszpályaudvar átköltöztetésével a felszabaduló területen kellemes belvárosi tér létrehozása, a játszótérek pedig a szükséges cserék, felújítások elvégzését tartalmazta a gazdasági program.

Az Önkormányzat **SzMSz-ének** III. fejezetében rögzítették az Önkormányzat feladat- és hatáskörét, melyet a Képviselő-testület az Ötv. 8. § (1) bekezdése alapján fogadták el.

A helyi közszolgáltatások körében az Önkormányzat feladata többek közt a városrendezés és városfejlesztés, az épített és természeti környezet védelme, a köztemető-, és közterületek fenntartása, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása.

Az Önkormányzat a zöldterület gazdálkodással kapcsolatban önálló rendeletet nem alkotott, az beépült egyéb helyi szabályozásba, melyek a további pontokban értékelésre kerülnek.

A környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységeknek, illetve ehhez kapcsolódva a zöldterületek védelmének, fejlesztésének egyik fő célja volt, hogy a település lakóinak, illetve a fürdő felépültét követően mind nagyobb számban érkező turistáknak megfelelő életminőségű várost alakítsanak ki, melynek kiinduló alapját a helyi szabályozás jelentette. Ennek kereteit, hátterét a Kvtv, Étv adták meg, míg ezen belül a konkrét tartalom kialakításához sok **segítséget** biztosítottak a **minisztériumi** honlapokról letölthető **segéd- és szakanyagok**. Konkrét anyagi segítséget nyújtott a környezetvédelmi szakhatóság, amikor saját költségvetése terhére a 2008. évben több héten keresztül végzett légszennyezettségi méréseket. Ennek az volt a célja, hogy összehasonlítsa az alapot lehessen teremteni azokhoz a mérésekhez, amikor az osztrák oldalra tervezett szemétegető elkészül majd.

A **közhasználatú zöldterületek használatának és védelmének szabályait** a **környezetvédelmi rendelet** tartalmazta. Ennek V. fejezete a zöldterületek fenntartása, kezelése címen belül foglalkozott a zöldterületek védelmével.

A környezetvédelmi rendelet értelmében a zöldterületek, valamint a növényzet ápolásáról a tulajdonosok kötelesek gondoskodni. A közhasználatú parkok építése, felújítása, fenntartása, gondozása és ápolása az Önkormányzat feladata. A közparkok területére tilos gépkocsival behajtani és parkolni. Nem megengedett a közterületi hársfákról engedély nélkül növényi részek szedése, tilos a fák csonkítása, azokra plakát kihelyezése. A zöldterületen a hasznos állatok, a védett ma-

darak zavarása, fészkek rongálása tiltott. A közhasználatú és egyéb zöldterületeken, közkifolyónál tilos a járművek mosása. A közterület-használati engedélyek kiadásánál ügyelni kell arra, hogy a közterületen lévő fák, növények szabadon maradjanak, ne rongálódjanak. A kiadott engedélyben pedig meg kell határozni az esetleges helyreállítás módját, idejét.

A környezetvédelmi rendelet az **ingatlan tulajdonosok részvételét, kötelezettségét a zöldterületi feladatok ellátásában** több ponthoz kapcsolódva tartalmazta. Ezek szerint az ingatlan tulajdonosa, használója, bérlője stb. köteles az ingatlan tisztántartásáról gondoskodni. Amennyiben az árok, járdaszakasz kaszálását a tulajdonos elmulasztja, akkor az Önkormányzat a tulajdonos terhére azt elvégezteti. Ugyancsak a tulajdonos kötelezettsége a gyom és allergiát okozó növények irtása, melyet az időjárástól függő gyakorisággal kell elvégezni. A tulajdonosok kötelesek a közlekedést akadályozó fűágak, bokrok gondozását, nyesését elvégezni. A rendelet értelmében, aki a zöldterületek fenntartására és kezelésére vonatkozó szabályokat megszegi, 20 ezer Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

1.2. **Az Önkormányzati környezetvédelmi program és – a több településsel közösen készített – közös program célkitűzéseinek hatása az emberi életminőség javítására, a klímaváltozások negatív hatásainak mérséklésére:**

A városi **Környezetvédelmi Program kidolgozásának célja** volt, hogy megvalósítása esetén a környezet terhelése csökkenjen, **javuljanak az életminőség helyi környezeti feltételei**, megteremtődjenek az **ésszerű takarékos** és az erőforrások megújulását biztosító **gazdálkodás feltételei**, a helyi környezetvédelmi feladatokat összhangba hozzák az egyéb önkormányzati feladatokkal, a civil szerveződési formák bekapcsolódnak a környezet védelmére irányuló tevékenységbe.

A város Környezetvédelmi Programját a Képviselő-testület 143/2001. (VI. 28.) számú határozatával fogadta el. A **Környezetvédelmi Program összeállításánál az országos és helyi szabályozás előírásait** figyelembe vették. A **Környezetvédelmi Program** az NKP I. és a megyei környezetvédelmi program előírásainak megfelelően készült. Ezen belül a zöldterületre vonatkozóan figyelembe vették az NKP I. azon célkitűzését, hogy a települési zöldfelületeket mennyiségileg és minőségileg fejleszteni kell, a belterületi zöldfelületek kiterjedését pedig szinten kell tartani. A megyei környezetvédelmi program a zöldfelületekkel kapcsolatban konkrét előírásokat nem fogalmazott meg, így azzal a területet összehasonlítani nem lehetett.

A Környezetvédelmi Program a 2.8 pont alatt fogalmazta meg a **zöldfelületgazdálkodási feladatokat** melyek a következők voltak:

A részletes rendezési tervek elkészítése során a zöldfelület fejlesztést, a területek növelését biztosítani kell. A zöldterületekre kiadott közterület-foglalási, burkolatbontási engedélyekről a zöldterületek fenntartásával megbízott Közzolgáltató Vállalat értesítése, hogy a helyreállítás ellenőrizhető legyen. A parkok, játszótérek védelme érdekében új kutyafuttatók kialakítása. A kiszáradt fák pótlása. A parkosított területek szakszerű fenntartásához szükséges összeg biztosítása. A város

menti vasúti töltés és a hozzátartozó területek fokozott karbantartására intézkedés a MÁV felé. Fel kell mérni azokat a zöldterületeket, ahol allergiás megbetegedéseket okozó növényzet található, ezen területek gyakori kaszálásáról intézkedni szükséges. Kötelezni kell az ingatlanok tulajdonosait az ingatlanok és az előtte lévő közterület rendszeres kaszálásának elvégzésére.

A Környezetvédelmi Program a felsoroltak szerinti részletezettséggel határozta meg a zöldterületek kialakításának, fejlesztésének, fenntartásának feladatait. Védelmi és rekonstrukciós feladatokat nem foglalmaztak meg.

Az Önkormányzatnál a **zöldfelületi rendszer** elemeinek meghatározását a településszerkezeti terv rögzítette. Ennek alapján a közparkok, egyedi telkes lakókertek, intézményi zöldfelületek, utcafásítások, az ipari park zöldterülete alkotják a zöldfelületi rendszert.

A legnagyobb közhasználatú zöldterületek a kolostorpark két közparkja, melyek a városközpontban találhatóak. A többi zöldterület mozaikszerűen helyezkedik el a településen, s ezeket fasorok kapcsolnak egymáshoz. Ahogy a városközponttól távolodunk, a kisvárosias lakónegyedek egyedi-telkes lakókertjei válnak uralkodóvá, amelyek fokozatosan kertvárosias, majd az egykori községek felé haladva falusias lakókertekbe mennek át. A település zöldfelületi rendszerében a lakóterületeken található lakókertek összterületi kiterjedésükből adódóan meghatározó szerepet töltenek be: kondicionáló, rekreáló hatásuk kiemelkedő. A városban az intézményi zöldfelületek is jelentősek, a fürdő, a Rehabilitációs központ, a szociális otthon és az oktatási intézmények révén. Az utcafásításoknál a 12 m széles utcákban legalább az egyik oldal fásítása a cél, lehetőleg kisméretű, a táj jellegéhez illő fajokkal. Az ideérkező külföldiek első benyomását a városról az ipari parkról feltáruuló kép határozza meg, ezért rendezett zöldfelületekkel tagolt ipari táj létrehozása a cél.

A Környezetvédelmi Program 2001. június 28-i tárgyalásakor az előterjesztés tartalmazta, hogy a tervezet véleményezés céljából a **szakhatóságoknak** és a **szomszédos** települések **Önkormányzatainak megküldték**. A programmal kapcsolatosan a szakhatóságok és a szomszédos települések észrevételt nem tettek.”

A Képviselő-testület minden évben elfogadta a környezetvédelmi program végrehajtásáról szóló beszámolót², mely kiterjedt a zöldterületre is. A Képviselő-testület a felülvizsgálat során további feladatokat nem foglalmazott meg.

A 2008. évben az ingatlanok és közterületek tisztántartásával, a levegőtisztaság és a zajvédelemmel, valamint a zöldterületek fenntartásával és kezelésével foglalkoztak. Ez utóbbi témát illetően megállapították, hogy a közterületek nem megfelelő használata (rongálás, lopás stb.) okozza a legtöbb problémát. A fenntartási munkák zömét a Közszolgáltató Vállalat látta el.

A város internetes honlapja a testületi ülések anyagát is tartalmazza, a Képviselő-testületi üléseket pedig a helyi televízió is közvetíti, ezáltal a lakosság tájékoztatása megtörtént.

² A Képviselő-testület az 50/2005. (III. 31.), a 68/2006.(III. 30.), a 226/2007. (IX. 26.), illetve a 212/2008. (IX. 24.) számú határozatokkal fogadta el a beszámolókat.

A helyi Környezetvédelmi Program elfogadása óta már az NKP II. is hatályba lépett, illetve a Kvtv. 48/E. §-a újra szabályozza a környezetvédelmi programok tartalmát, így az Önkormányzatnál a környezetvédelmi program felülvizsgálatakor figyelembe kell venni a jogszabályi változásokat is.

A Környezetvédelmi Program a környezetvédelmet szolgáló egyéb önkormányzati intézkedések keretében a helyi gazdasági-pénzügyi alapok biztosítása céljából **környezetvédelmi alap** létrehozását írja elő, azonban a Képviselőtestület környezetvédelmi alap létrehozásáról még nem rendelkezett. Az Önkormányzat más települési Önkormányzatokkal **nem társult** a települési környezetvédelmi program elkészítésekor.

1.3. **A településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelmének szabályozásában a kialakított zöldfelület gazdálkodás elemeinek érvényesülése:**

A Környezetvédelmi Program rendelkezéseit, ajánlásait a helyi szabályozások során figyelembe vették, azzal ellentétes értelmű szabályozás nem történt. A **településrendezési tervben** és **településszerkezeti tervben** is figyelembe vették a környezetvédelmi program ajánlásait. Előírták, hogy a közparkok, közkertek pihenőhelyeinek legalább 60%-át növényzettel árnyékoltan kell kialakítani. A növényalkalmazásoknál törekedni kell a lakóterület **környékén fellelhető** meglévő **fajok** alkalmazására. A telepítéseknél kerülni kell a mérgező növények alkalmazását. A hangsúlyos részeket egy- és kétnyári évelőkkel még szembetűnőbbé kell tenni. A közkertek kialakítása csak kertépítészeti terv alapján történhet. Az utca és térfásításoknál az alacsony beépítés miatt kis vagy közepméretű fajok telepítése javasolt. A zöldfelületek védelme, fejlesztése azért is fontos feladatot jelentett, mivel azok a levegőszennyezettség, a klímaváltozás negatív hatásait ellensúlyozni tudják. A „*terület felhasználás elemei*” címszón belül meghatározták a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területet. Ez utóbbiak lehetnek közlekedési-, zöld-, mezőgazdasági célú, vízgazdálkodási területek, illetve erdők. A „*tájrendezési és szabályozási javaslatok*” szerint a kisvárosi lakóterületeken a **legkisebb zöldfelület** el kell hogy érje a telek 20%-át, a falusias övezetben a 40%-ot, a kertvárosi övezetben pedig az 50%-ot, melyet a „*beépítési és zöldterületi javaslat térkép*” is tartalmaz. A zöldterületek megtartására és növelésére közvetlen előírást nem fogalmaztak meg, de a korábbi településrendezési tervhez képest az egyes zónákat nem módosították, a legkisebb zöldfelület arányát nem csökkentették, így az a zöldterületek fenntartását eredményezte.

Az Önkormányzat a 36/2007. (XII. 19.) számú rendeletével döntött a szentgottárdi Kolostorpark **helyi jelentőségű védett természeti terület** védettségének fenntartásáról. A terület hat helyrajzi számot foglal magában, 4,9947 ha kiterjedéssel. A területen két közpark, színház, épületek, illetve egy termálkút található. A védettséget a területen található értékes faállomány és a parkjelleg indokolta. A helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartása érdekében más önkormányzatokkal megállapodást nem kötöttek, társulást nem hoztak létre.

Az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 6. § (6) bekezdésének felhatalmazása alapján a települési Önkormányzat felhatalmazást kapott arra, hogy rendeletben tartsa fenn az 1989. október 23-a előtt rendelettel védetté nyilvánított természeti területek, természeti értékek helyi jelentőségű védett természeti területként fennálló védettségét. Vas Megye Tanácsa a Kolostorparkot a 2/1983-as számú rendeletével nyilvánította védetté, az Önkormányzat ennek a védettségnek a fenntartásáról döntött rendeletében.

A településen a **fák, fasorok kivágásának**, telepítésének, fenntartásának, védelmének és pótlásának feladataiból a fakivágást a környezetvédelem szabályairól szóló rendelet szabályozta, melynek értelmében a közterületeken fakivágási engedélyt indokolt esetben (kiöregedett fák esetében, balesetveszély elhárítása céljából), vagy minőségi cseréhez az Önkormányzat ad, ahol fakataszterrel nem rendelkeztek. A témához kapcsolódva időközben hatályba lépett a 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet, mely erre a területre vonatkozóan feladatokat határozott meg a fás szárú növények védelmében.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT RENDELKEZÉSÉRE ÁLLÓ ÉS A ZÖLDTERÜLETI FELADATELLÁTÁST SZOLGÁLÓ VAGYON

2.1. A feladatellátás alapját képező vagyongazdálkodás szabályainak kialakítása, a zöldterületi vagyronról vezetett nyilvántartás:

A vagyongazdálkodási rendelet 7. §-a tartalmazta a forgalomképtelen vagyontárgyakat, melyek közé sorolták a tereket és parkokat is. A vagyongazdálkodási rendelet melléklete helyrajzi számonként tartalmazta a forgalomképtelen, a korlátozottan forgalomképes, illetve a forgalomképes vagyont, mely alapján megállapítható, hogy zöldterületi vagyont a **forgalomképtelen** kategóriába sorolták.

Az Ötv. 79. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a törzsvagyon korlátozottan forgalomképes tárgyairól a helyi Önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet **rendelkezni**. A vagyongazdálkodási rendelet értelmében a korlátozottan forgalomképes vagyontárgyat elidegeníteni, használati jogát átengedni, gazdasági társaságba bevinni csak a Képviselő-testület által meghatározott funkció biztosítása mellett kizárólag a Képviselő-testület döntésével lehet. Ezen túlmenően meghatározták az egyes korlátozottan forgalomképes törzsvagyonhoz tartozó dolgok használatára, hasznosítására és elidegenítésére vonatkozó korlátozásokat is, így pl. a védett természeti területek elidegenítéséhez, kezelői vagy használati jogának átadásához az illetékes miniszter engedélye is szükséges. A rendelet értelmében a forgalomképtelen törzsvagyon elidegenítésére és megterhelésére kötött szerződés semmis. Az ilyen vagyontárgy nem terhelhető meg, vállalkozásba nem vihető.

Az Önkormányzatnál korlátozottan forgalomképes zöldterület vagyont nem tartottak nyilván, vagyonkezelői jog létesítése sem történt. Az Önkormányzat gazdasági programjában, szervezeti és működési szabályzatában a gazdálkodásra vonatkozóan szabályokat nem határoztak meg. Az Önkormányzat az

ingatlanvagyonra vonatkozó **számbavételi és nyilvántartás vezetési kötelezettségének** a vagyonkataszter vezetésével tett eleget. A belterületen található valamennyi zöldterület a vagyonkataszterben „Z” lapra felvételre került közpark megnevezéssel.

Az Önkormányzat ingatlanvagyon a 2008. ében (1.számú tanúsítvány) 460,8386 ha volt, melynek 2,3%-a a zöldterület. Az ingatlanvagyonon belül a zöldterületi vagyon aránya – a könyvszerinti érték alapján nem érte el a két százalékot, a becsült érték alapján 1% – alacsonyabb volt, mint területi részaránya. A zöldterületi vagyon, amelyben az elmúlt években a parkerdő állomány növekedésén túl lényeges változások nem történtek, 2008. december végén 10,7937 ha volt, könyvszerinti értéke 120 millió Ft, becsült értéke 125 millió Ft. A zöldterületből a közpark területe 3,2134 ha-t könyvszerinti bruttó és becsült értéke 16,9 millió Ft-ot, a közkert 1,0589 ha-t, könyv szerinti és becsült értéke 4 millió Ft-ot, az erdőterület pedig 2,6257 ha-t tett ki 11 millió Ft könyvszerinti érték mellett.

Mint az adatokból is kitűnik, a két közpark értéke fajlagosan (5259 ezer Ft/ha) lényegesen meghaladja a közkertekét (3822 ezer Ft/ha), mivel a közparkok a város frekventált helyén terülnek el, s fenntartásuk kiemelt feladatot jelent, kiépítettségük is jelentősen jobb a közkertnek minősülő zöldterületnél.

A játszóterek területe 0,4838 ha, (az összes zöldterület 4,5%-a), a virágos területé 0,0707 ha, (aránya nem érte el az egy százalékot) az egyéb terület 3,8957 ha-t tett ki. Az adatok alapján a zöldterületen belül a legjelentősebb az egyéb terület 36%-kal, ezt követi a közparkoké 30%-kal. Az erdő terület aránya 24%, a közkerteké pedig 10% volt. Az Önkormányzat zöldterületeit bemutató 1. és 2. számú tanúsítványokban nem szerepelnek azok a területek, amelyek nem sorolhatók be a zöldterület fogalmába. Az Önkormányzatnál ezen (rézsűk, árkok stb.) területek mennyisége a kiegészítő melléklet adatai szerint a 2008. év végén 21,7167 ha volt.

Az Önkormányzat vagyonáról vezetett **számviteli és kataszteri nyilvántartások** összesített adatait minden év végén összesítő lapokon dokumentáltan **egyeztették**.

A **földhivatali** adatokkal való **egyeztetésre** dokumentum nem állt rendelkezésre.

Az 1956-os emlékerdő kialakítását követően a (0284/16) tulajdoni lapon a parkerdő átvezetése még nem történt meg, azon a helyszíni vizsgálat időpontjában szántó és rét alrészletek szerepelnek.

2.2. **A zöldterületi feladatok ellátását szolgáló vagyon működtetésére vonatkozó szabályok összhangja az Önkormányzati célkitűzésekkel, a zöldterületek nagyságának és összetételének alakulása:**

Az Önkormányzat a **zöldterületi vagyon** gazdálkodásával kapcsolatos feladatokra **szabályozást nem** készített. A zöldterület viszont az Önkormányzat vagyonának része, így érvényes rá a vagyonról szóló rendelet, melynek értel-

mében a forgalomképtelen törzsvagyon használati, illetve hasznosítási jogát átengedni csak koncessziós szerződéssel, jogszabály, illetve az Önkormányzat külön rendelete alapján (közterület használat) lehet. Egyedi szabályozás a területre nem történt, így **a lakossági igények** figyelembevétele sem volt lehetséges az egyes feladatok fontossági sorrendjének meghatározásában. A feladatok ellátásának módja évtizedek óta kialakult formában történik, melyet évente a koncepciókban rögzítenek, ez szerint az előre tervezhető feladatokat a Közszolgáltató vállalat látja el. Az Önkormányzatnál a **zöldterületi** vagyon kezelésére, használatára, üzemeltetésére nem, csak **gondozására** kötöttek szerződést, melyet a jelentés 3.1 pontja tartalmaz.

Az Önkormányzatnál a pénzügyi forrásokat – azok szűkössége miatt – a vizsgált időszakban a zöldterületek fenntartására fordították, fejlesztést – a játszótéri beruházásokat kivéve – a támogatásból megvalósult 1956-os emlékerdő kialakítása jelentett. A zöldterület fenntartási feladatok ellátásához a **gondozandó területekről nyilvántartást** vezettek, mely kiterjedt minden olyan területre is, pl. beépítetlen területek, árkok, amelyeket valamilyen módon gondoztak. A nyilvántartások aktualizálása megtörtént.

A nyilvántartás helyrajzi számonként tartalmazza a füvesített, a virágos és az egyéb területeket. A kimutatásokban minőségi jellemzők nem kerültek felvételre.

A nyilvántartás szerint a rendszeresen nyírt zöldterület a 2005. évi 29,4628 ha-ról a 2008. évre 31,2428 ha-ra növekedett. A növekedés az 1956-os emlékerdő telepítés miatt következett be. A településen a zöldterületi besorolású területek a 2006. évben telepített parkerdő kivételével belterületen található. A vizsgált időszak évei alatt a belterületi zöldterületi vagyon területrendezés miatt nőtt 704 m²-rel, miközben a belterületi ingatlanvagyonban változás nem történt, így a belterületi zöldterület aránya a 2005 évi 1,1%-ról 1,2%-ra nőtt. A 2. számú tanúsítvány szerint az összes ingatlanvagyonon belül a zöldterület a 2008. évben 2,3%-ot képviselt, ami 0,6%-os növekedést jelent. A település közigazgatási területe 6773 ha, amelyből 10,3% volt a belterület. A beépített belterület 35 ha.

Az **egy lakosra jutó** összes **zöldterület** nagysága a 2008. évben **12 m²**, mely a 2005. évhez képest három négyzetméter növekedést jelentett. Az egy főre jutó belterületi zöldterület nem változott, mindkét évben 9 m² volt.

Az összes közhasználatú zöldfelület alapján számított egy főre jutó terület nagysága 35 m² volt a 2008. év végén, azonban ennek ellenére sem érte el az NKP II-ben meghatározott mértéket.

Az időszak alatt az egy lakosra jutó **közpark** terület **3,6 m²**, melyet a lakosság szám 97 fős csökkenése sem módosította.

A zöldterületként kimutatott területen belül a **gondozott terület** a vizsgált időszakban nem változott, aránya megközelítette a 100%-ot. **Gondozatlan** zöldterület 186 m², mely a Máriaújfalvi városrészen egy patak partján található. A négy év alatt a **közparkok** területében, azok növényi- és egyéb állományában **változás nem történt**, a gyeper, és az útfelület aránya 16-16%, a cserjefelület 28%, az egyéb terület (parkfák) aránya pedig 39%, a virágfelület

aránya pedig egy százalék volt. A gondozott zöldterület öntöző hálózattal nem rendelkezett.

A **zöldterületi vagyon mennyiségében és értékében változás a parkerdő** kialakítása miatt volt. A 2005. évhez képest fejlesztés a 2,6257 ha-t érintő parkerdő telepítés, melynek zöldterületi bekerülési értéke 10,8 millió Ft-ot tett ki. A vagyonkataszterben a változások a zöldterületben 33%-os, a könyv szerinti értékben pedig 11%-os emelkedést jelentettek. Az 1956-os emlékerdő kialakítása után a vagyonkataszterben átvezetése megtörtént, azt „Z” lapra felvették, azonban földhivatali átvezetése nem történt meg.

3. AZ ÖNKORMÁNYZATI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSA, AZ EMBERI ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA, A KLÍMAVÁLTOZÁS NEGATÍV HATÁSAINAK MÉRSÉKLÉSE ÉRDEKÉBEN A ZÖLDTERÜLETEK FENNTARTÁSÁRA ÉS FEJLESZTÉSÉRE FORDÍTOTT KÖLTSÉGVETÉSI FORRÁSOK

3.1. Az Önkormányzat zöldterület gazdálkodási feladatai ellátására kialakított tervezési rendszer, választott szervezeti forma, a zöldterületek védelmi rendszerének eredményes működése:

Az Önkormányzatnál a zöldterület gazdálkodás konkrét **feladatait évente meghatározták**. A feladatok több mint 90%-át az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő Közszolgáltató vállalat látta el, önkormányzati, intézményi alkalmazottak a feladat ellátásban nem vettek részt, ebből következően az Önkormányzatnál technológiai és időtervet, anyagtervet, létszámtervet, gépszükségleti tervet nem készítettek.

A zöldterületek fenntartásának és fejlesztésének tervezett feladatait nem alapozták meg **felméréssel**, az egyes zöldterületek fenntartásának feladatait a zöldterület gazdálkodási feladatokra kötött szerződések tartalmazták, a zöldterületek fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket, igényeket pedig – mint már rögzítésre került – a gazdasági és környezetvédelmi program, illetve az éves költségvetések rögzítették.

Az Önkormányzat zöldterület gazdálkodási feladatai ellátására vezetett **nyilvántartása** mennyiségi adatokat tartalmazott, abból a zöldterületek fenntartásához, fejlesztéséhez szükséges pénzeszközök nagyságrendje nem volt megállapítható. Az önkormányzati zöldterület fenntartás részletes feladataira lebontott bevétel és kiadástervet a költségvetési koncepciók tartalmazták.

A zöldterület gazdálkodás pénzeszközigényét a költségvetési koncepciók, illetve a költségvetési rendelet-tervezetek előkészítését alátámasztó számításokban mutatták be, illetve azon tételek, melyek e szerződéseknek nem képezték részét – pl. eseti munkák keretében fakivágás, kaszálás – az előző évi tényadatok alapján kerültek megállapításra.

A bevételekből a közcélú foglalkoztatáshoz igényelt támogatáson felül csak a pályázati forrásokat nevesítették, amennyiben az már ismert volt, a kiadások további fedezetét a településigazgatási normatíva biztosította.

Össességében a 2005. évben 4 291 ezer Ft, a 2006. évben 12 903 ezer Ft, a 2007. évben 933 ezer Ft, a 2008. évben pedig 2 690 ezer Ft bevétel keletkezett a vizsgált területhez kapcsolódva.

Az Önkormányzat által a zöldterület gazdálkodási feladatok ellátására kialakított **szervezeti forma** a vizsgált 2005-2008. években biztosította a feladatok terv szerinti végrehajtását. A feladatokat a Közszolgáltató Vállalat látta el, éves árbevételének több mint 90%-a a közfeladat ellátásából származott, a vállalkozási tevékenységhez köthető bevétel aránya a vizsgált időszakban a legmagasabb a 2006. évben volt 8,5%-kal, így a Kbt. 2/A §-a alapján a vele kötött megállapodás **nem** tartozott a **közbeszerzési** törvény hatálya alá. A zöldterület gazdálkodási feladatok választott módját gazdasági számításokkal a vizsgált időszak alatt nem alapozták meg, azt már 1991. év óta ilyen formában látják el.

A zöldterület fenntartási feladatok előre tervezhető feladatait a Közszolgáltató vállalat látta el keret megállapodás alapján. Az előre nem tervezhető munkálatok nagy részét egyedi megállapodások alapján szintén a Közszolgáltató vállalat végezte el, így a zöldterület fenntartási feladatok több mint 90%-át e szervezet látta el.

A Közszolgáltató Vállalat létesítő okirata értelmében kommunális, építőipari és kiegészítő tevékenységet végez. A kommunális tevékenységhez tartozik a parkfenntartás és városi kertészet is.

A rendszeresen ismétlődő munkákra a 2005. évben bruttó 7 525 ezer Ft, a 2006. évben 8 000 ezer Ft, a 2007. évben 10 540 ezer Ft, a 2008. évben pedig 12 200 ezer Ft értékű megállapodást kötöttek.

A megállapodások mellékletében **rögzítették** a parkfenntartási, virágágy beültetési **feladatokat**, illetve a 2008. évben ez kibővült az 1956-os emlékerdő parkfenntartási munkáival is. A mellékletben a parkfenntartási feladatokhoz területi mértékegységet nem rendeltek, a gondozandó zöldterületeket az utcák, terek neve alapján azonosították. Pl.: Deák, Rákóczi és József Attila utca zöldövezetei, a Széll Kálmán tér stb.

A megállapodásban a feladatokat a következő részletezettséggel határozták meg. A pázsitfenntartási munkán belül feladatok voltak: a tavaszi gereblyezés, növényi maradványok összeszedése, füvesítés pótlása, fejtrágyázás, kaszálás, amikor a fűmagasság eléri a 10 cm-t, a gyepszél vágása, a kaszálék összegyűjtése, elszállítása, öntözés, őszi lomb összegyűjtése, szállítása, talajjavítás, illetve a szerződésben nem szereplő egyéb területeken külön megállapodás alapján 30 cm-es fűmagasságnál kaszálás. A virágágy fenntartás és gondozás keretében minden évben 24 416 db virágpálánta szükségletet rögzítettek, melyeket virágágyakba, kőedényekbe, faládákba kell elültetni. A gondozásuk az elszáradt virágtövek összegyűjtését is tartalmazta. A rózságyások gondozása a tavaszi kitakarást, gondozásukat, növényvédelmi munkájukat, visszametszésüket, az elöregedett tövek kiszedését, pótlását, trágyázásukat jelenti. A közterületen lévő sövények, cserjék, fák gondozása metszésüket, növényvédelmi munkáikat, a gyommentesen tartást, az évi kétszeri sövénynyírást, cserjék aljának havonkénti kitisztítását, hulladék

elszállítását, tápanyagpótlást, trágyázást jelenti. A virágtartó edények esetében gondoskodni kell a beültetésre történő előkészítésről, letisztításukról, a balkonnövények beültetéséről, melyhez a virág szükséglet külön leszámításra kerül, ezen túl feladatuk volt a gyommentesen tartás, öntözés, földcsere, nagyobb javítások. A játszótéri eszközöknél a homokozók újratöltését április 30-ig kellett elvégezni, ezen túl az új játszótéri eszközök rendszeres ellenőrzését, tisztítását végezték. Ezen túl feladatuk a murvával felszórt utak gyomtalanítása, az utcabútorok tisztítása. Az 1956-os emlékpark esetében terület alapján rögzítették az elvégzendő feladatokat. A 20 cm-es fűmagasságnál 1,78 hektár területen kell kaszálni, illetve elvégzendő a sétálóutak fenntartása, gyomtalanítása, permetezése.

A 2006. évtől a városrészi belterületek kaszálását négy városrészen egyesületi formában biztosították.

A Zsidai Sportegyesület a 2008. évben 90 ezer Ft, a Jakabházi Faluszépítő és Hagyományőrző Egyesület 65 ezer Ft, a Rábafezesi FC 70 ezer Ft, a Máriaújfaluért Egyesület 167 ezer Ft céljellégű támogatást kapott a Képviselő-testület döntése értelmében a fűnyírás munkákra. A támogatási szerződések értelmében minimum évi kétszeri kaszálást kellett elvégezni. A támogatás felhasználását bizonylatokkal kellett elszámolni. A pénzügyi elszámolás határideje december 31-e volt. A helyszíni vizsgálat időpontjáig a támogatási szerződésben, illetve az Áht. 13/A. § (2) bekezdésében rögzítettek ellenére a Zsidai Sportegyesület és a Jakabházi Faluszépítő és Hagyományőrző Egyesület elszámolását még nem nyújtotta be. A két egyesület a támogatási szerződésben vállalt munkákat elvégezte, melyet a közterület-felügyelők dokumentáltak a helyszínen ellenőriztek.

A fentiekben ismertetett rendszeres zöldterület gazdálkodási feladatokon kívül **az Önkormányzat végzett ún. eseti zöldterület gazdálkodási feladatok** is. Az eseti feladatok között kerültek elszámolásra a fásítások, faöntözések, viharkárt szenvedett növények, fák kivágása, közlekedést zavaró növények nyesése, esetleges, gondozatlan területek fűnyírása, váratlan események (jégkár, vízkár) miatti sérült növényzet rendbetétele.

A Szentgotthárd Város és Térsége Többcélú Kistérségi **Társulás** feladata közé emelte a 2007. márciusi társulási megállapodás módosítását követően „*Közmunkaprogram megvalósítása*”-t is pályázati forrásokból.

A zöldterület fenntartási feladatokhoz közmunkások alkalmazására a 2007. és a 2008. években került sor. A foglalkoztatottak a közmunkaprogram keretében közmunkások a program keretében a kül- és belterületi önkormányzati tulajdonú csapadékvíz és belvízelvezető csatornahálózat kialakítását, helyreállítását, fenntartását, a belterületi utak fenntartását, településüzemeltetési és tisztasági feladatok ellátását, illetve a 2007. évben az illegális szemétkukák felszámolását végezték döntő részben. Parkfenntartási, gondozási feladatok csak kis részét jelentették munkájuknak.

A közmunka program keretében a 2007. évben 12 fő 3272 órát, a 2008. évben pedig szintén 12 fő 536 óra zöldterület gondozási tevékenységet végzett. A le-dolgozott órák számában mutatkozó különbség abból adódott, hogy a 2008. évben csak a késő őszi időszakban indult a program, amikor a zöldterület fenntartási feladatok már nem voltak jellemzőek. A közmunkások a kiemelten kezelendő parkterületeken végeztek munkákat. A közmunka program költségeihez az Önkormányzat nem járult hozzá.

A zöldterület gazdálkodási feladatok ellátásához a vizsgált időszakban **va-
gyont nem adtak át, vagyonkezelői jogot nem létesítettek**, nem önkormányzati tulajdonú zöldterületeken fenntartási munkákat nem végeztek. Az **ingatlantulajdonosok** a zöldterületi fenntartási munkákból a családi házas övezetekben vették ki a részüket, az ingatlanuk előtti zöldterület **gondozásá-
val**.

A zöldterület fenntartási munkákba a kistérségi társulás által a közmunkában foglalkoztatottakon túl a Közszolgáltató Vállalat vont be **közcélú** munkásokat. Az Önkormányzat és a Közszolgáltató Vállalat 2001. január 24-én kötötte meg az alap-megállapodást az aktív korú nem foglalkoztatott személyek foglalkoztatásának megszervezésére és teljesítésére, melyet évente módosítottak.

A közcélú foglalkoztatásban résztvevők száma évente jelentős ingadozást mutatott, a 2005. évi 19 fő és a 2006. évi 3 fő között. A foglalkoztatás során a ledolgozott munkaórák száma 2428-696-676-2896 volt. A közcélú foglalkoztatásban résztvevők költsége és a kapott támogatás a 2005. és a 2006. évben megegyezett (1123 ezer Ft, 303 ezer Ft), a 2007. évtől viszont a 330 ezer Ft támogatáshoz 331 ezer Ft, a 2008. évben pedig 1412 ezer Ft támogatáshoz már 1415 ezer Ft kiadás kapcsolódott. A foglalkoztatottak 4,3290 hektár fűfelület, 120 db fa és 67 m² cserjefelület gondozásában vettek részt.

Az Önkormányzatnál a zöldterületek védelmét szolgáló rendszer kiinduló alapját jelentette a **környezetvédelem szabályairól szóló rendelet**, mely a jelentés 1.1 pontjában részletezésre került. Ennek gyakorlati ellenőrzését a két közterület-felügyelő végezte. A rongálók ellen a közterületeken történő fokozott jelenléttel kívánnak védekezni, a kiemelten kezelt helyeken pedig reflektorokat szereltek fel az éjszakai rongálás megakadályozására, illetve az autók behajtását megakadályozó eszközöket helyeztek ki. Parkrongálás miatt a 2005. évben hat eset után 14 ezer Ft, a 2006. évben 9 eset után 20 ezer Ft, a 2007. évben 11 eset után 31 ezer Ft a 2008. évben pedig hat eset alapján 29 ezer Ft helyszíni bírságot szabtak ki. Természetvédelmi szempontból értékes terület védetté nyilvánításának fenntartásáról a 2007. évben döntöttek a 1.3 pontokban foglaltak alapján. Az Önkormányzat természetvédelmi őrszolgálatot nem működtetett, a **közterület-felügyelet** tevékenysége a zöldterületek védelme szempontjából **eredményesen** működött a vizsgált 2005-2008. években.

3.2. A zöldterületek mennyiségének növelése, állapotának szinten tartása, javítása érdekében végzett zöldterület fenntartási, fejlesztési feladatok ellátására rendelkezésre álló források felhasználása:

Az Önkormányzat a zöldterület gazdálkodási feladatait Közszolgáltató vállalata, illetve egyesületek útján látta el, ezért annak munkaerő igényének meghatározása nem önkormányzati feladat volt. Az **Önkormányzat a 2005-2008. években a zöldterületek fenntartási kiadásainak fedezetét biztosította** a költségvetési előirányzatai között. Az Önkormányzat e feladatokkal összefüggő kiadásait a 014034 Kisegítő mezőgazdasági szolgáltatáson, illetve az ipari parkban történő zöldterület gondozást és a közcélú foglalkoztatás utáni kiadásait a 751845 Város és községgazdálkodási szakfeladaton számolta el.

A feladat elvégzésének forrás szükségességében jelentősebb növekedés a 2008. évben történt.

A zöldterület fenntartási feladatok ismétlődően ellátandó munkái (fűnyírás, kaszálás, sövény-, cserje- rózságyások gondozása, nyesése, a virágágyások beültetése, gondozása, a sétautak gondozását, a lehullott ágak, lombok begyűjtését, valamint a játszóterek karbantartása) a Közszolgáltató vállalattal kötött megbízási szerződés taglalásakor rögzítésre kerültek. Az előzőeken túl eseti zöldterület gondozási feladatok voltak a viharkárt szenvedett növények, fák kivágása, balesetveszélyt jelentő növények, fák nyesése, a növényzet váratlan események, sérülések miatti rendbetétele, illetve a városrészeket összekötő külterületi utak kaszálása.

Az árokpártok kaszálására is eseti megállapodásokat kötöttek, mivel az időjárás függvényében előre nem volt látható az évente szükséges kaszálások száma, ugyanis aszályos években elég volt az egyszeri kaszálás, míg esős nyarakon háromszor is kaszálni kellett.

Az Önkormányzat zöldterületeinek nagysága, a bekövetkezett változás a jelentés 2.2 pontjában bemutatásra került. A 2005-2008. évi költségvetési rendeletekben a zöldterület fenntartási **feladatok költségeinek fedezetét az ellátandó feladatok mennyisége szerint határozták meg.**

7. számú tanúsítvány tartalmazta az egyes feladatok mennyiségi adatait, illetve az ezekhez kapcsolódóan az adott időszakban elszámolt anyagi ráfordításokat.

A zöldterület fenntartásra **eredetileg tervezett előirányzatot** a 2006. év kivételével **teljesítették.** A fenntartási kiadások a tervezetthez viszonyítva 103-99-107-101%-ot tettek ki az 5. számú tanúsítvány alapján. Mint a számok is mutatják az eltérések jelentéktelenek, a 2007. évben az időjárás miatt több eseti jellegű szerződést kötöttek, fakivágásra, árkok kaszálására.

A zöldterület fenntartásra-fejlesztésre fordított kiadás a 2008. évben az önkormányzati összes kiadás 1,8%-át tette ki, a korábbi években ez az arány nem érte el az egy százalékot. Ezen belül a teljesített működési kiadások a 2005. évben 15 057 ezer Ft-ot, a 2006. évben 15 189 ezer Ft-ot, a 2007. évben 15 404 ezer Ft-ot, a 2008. évben pedig 20 803 ezer Ft-ot tettek ki. A számok alapján a 2005. évhez viszonyítva 38%-os többlet felhasználás történt a 2008. évben, melyet a feladatok növekedése váltott ki.

A 7. számú tanúsítvány alapján az Önkormányzat zöldterület fenntartási gyakorlata összességében hatékony volt, mivel – az ellátandó feladatok 50%-a esetében – a fák-, a cserjék, sövények gondozása, és a játszóterek fenntartása vonatkozásában az egy ezer forintra jutó gondozott terület nagysága a 2005. évről a 2008. évre nőtt. A fűfélék- és virágfelületek-, illetve a zöldterületi utak fenntartása e számítás alapján nem minősíthető hatékonynak.

A zöldterületek fejlesztésével összefüggésben a vizsgált időszakban a lakosság körében felmérést nem végeztek. Az Önkormányzat 2005-2008. évi költségvetési rendeleteiben az eredeti előirányzatok között 2005. évben 3500 ezer Ft, a 2008. évben pedig 14 000 ezer Ft játszótéri **eszközfejlesztési** a 2006. évben pedig 1500 ezer Ft erdőtelepítési kiadást **tervezett.**

A 2005. évben a Várkert játszótér I. ütemű fejlesztésére 6,7 millió Ft-ot fordítottak, a 2006. évben valósult meg az 1956-os emlékerdő kialakítása, a 2008. évben pedig a Várkert játszótér II. ütem és a Pável Ágoston lakótelepi játszótér fejlesztése 14 millió Ft értékben.

A 2005-2008. években a zöldterület gazdálkodás fejlesztési feladatai, a benyújtott pályázatok összhangban voltak a gazdasági programban, a város környezetvédelmi programjában megfogalmazott célkitűzésekkel. A vizsgált időszakban megvalósított fejlesztések a játszótérek minőségének javítására irányultak, mennyiségi bővülést az 1956-os emlékerdő kialakítása jelentett.

Az Önkormányzat a 2005-2008. években a zöldterület gazdálkodási feladatai ellátásának elősegítése érdekében **három pályázatot** (kettőt fejlesztésre, egyet pedig fenntartási munkákra) nyújtott be. Az egyik fejlesztési támogatást csökkentett mértékkel ítélték meg számukra, így ezt a támogatást nem fogadták el. A támogatások hazai forrásból származtak, EU-s és egyéb nemzetközi forrásból támogatásban nem részesültek. (9. számú tanúsítvány)

- Az Önkormányzat a módosított 25/2004. (III. 23.) FVM rendelet³ alapján a 2006. évben pályázatot nyújtott be **különleges jellegű erdősítési munkákra**. A pályázott 12,6 millió Ft támogatásból külterületen az 1956-os emlékerdő kialakítását, az ahhoz kapcsolódó egyéb munkákat kívánták elvégezni. Az Állami Erdészeti Szolgálat 2006. június 9-én kelt levélben jelezte, hogy a K-2-1 költségvetést felülvizsgálta, s különleges erdőművelési munkákra 9,6 millió Ft-ot talaj-előkészítés, növényültetés, növénykezelés címekre, a K-2-2 költségvetés keretében pedig feltárás, műszaki munkák, közjóléti berendezések címén 3 millió Ft támogatást hagy jóvá. A jóváhagyott támogatások felhasználására vonatkozó szerződést augusztus 15-én aláírták.

Az „1956-os forradalom és szabadságharc emlékerdő” kialakítására egyszerű **közbeszerzési eljárást** hirdettek a Kbt. 299. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Az ajánlattételi felhívást közvetlenül küldték meg három ajánlattevőnek. Az ajánlattételi határidő 2006. augusztus 9-e volt. A közbeszerzés tárgyát képezte az emlékerdő kialakításához szükséges terepi munkák elvégzése, az erdőt alkotó 1956 db fa beszerzése, szállítása, telepítése és közjóléti berendezések beszerzése, elhelyezése. Bírálati szempontként a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást választották. A beérkezett ajánlatokról vezetett nyilvántartás alapján a három vállalkozó ajánlatát megküldte. A bíráló bizottság a Dolgos Díszfaiskola Kft ajánlatát érvényesnek találta bruttó 12,7 millió Ft-tal. A másik két ajánlattevő ajánlata érvénytelen volt, mert a hiánypótlási lehetőséget 2006. augusztus 11-ig nem teljesítették. A két vállalkozó elmulasztotta igazolni a szerződés teljesítésére való alkalmasság feltételeit, így a Kbt. 88. § alapján ajánlatuk érvénytelen volt. A vállalkozási szerződés aláírása 2006. augusztus 15-én történt meg. A vállalkozó 2006. november 24-re vállalta az eredményes átadás-átvételi eljárás lefolytatását. Kötelezettségük közé tartozott az elpusztult, kiszáradt fák pótlása, amennyiben nem szélsőséges időjárás, vagy ember és vadak által okozott sérülés volt

³ A 2004. évi nemzeti hatáskörben nyújtott agrár- és vidékfejlesztési támogatások igénybevételeinek feltételeiről szóló rendelet

a kiváltó ok. A megrendelő a kivitelezést bármikor ellenőrizhette a kijelölt megbízottak által.

A vállalkozási szerződés a pályázatnak megfelelően az **1956 fa** elültetéséhez szükséges bozótirtást, tereprendezést, talaj-előkészítést, egy fahídkészítést, hét támlás ülőpad, 10 hulladékgyűjtő, három darab tornaeszköz előállítását és felszerelését tartalmazta.

Az Állami Erdészeti Szolgálat 2006. szeptember 13-án kelt levélben jelezte, hogy intézkedtek 50% támogatási előleg utalásáról. Az Önkormányzat az előlegről szeptember 20-án kelt levélben számolt el a Dolgos Díszfaiskola Kft 4798 ezer Ft, illetve 1489 ezer Ft összegű számlájával. A fejlesztés második feléről 2006. november 24-én küldték meg az elszámolást 4 977 ezer Ft, illetve 1432 ezer Ft-os összegű számlával. A támogatást nyújtó 2006. november 30-án kelt levelében jelezte, hogy a K-2-1 és a K-2-2 elszámolásokat felülvizsgálta, jóváhagyta, s intézkedtek a maradék 50% támogatás kiutalásáról.

- Az **1956-os emlékerdő fenntartási feladatait** a 2008. évben támogatásból fedezték. Az egyes erdészeti közcélú feladatok csekély összegű (de minimis) támogatásáról rendelkező 109/2008. (VIII. 27.) FVM rendelet alapján az 1956-os parkerdő közjóléti létesítményeinek és berendezéseinek 2008. évi fenntartására, karbantartására igényeltek 770 ezer Ft támogatást. A kialakított 2,6257 ha területen belül a **19 750 m² zöldfelület** gondozásához 395 ezer Ft támogatás tartozott. A további összeg sétaösvény karbantartására, illetve a kihelyezett bútorzat (padok, szemétygyűjtők, korlát, táblák) gondozására szolgált. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a kérelemnek helyt adott és határozatában a támogatást engedélyezte, s a támogatást december 19-én kiutalta. A támogatásról elszámolni nem kellett, a pályázati feltételek szerint a felhasználáshoz kapcsolódó bizonylatokat el kellett különíteni, s azt a támogatást nyújtó az igénybevételt követő év végéig ellenőrizheti. Az 1956-os emlékerdő fenntartási munkáit a 2008. évben a Közszolgáltató Vállalat látta el, melynek teljesítésigazolással ellátott számlái jelentik a támogatás célszerű felhasználását.
- A NYDOP-2007-3.1.1/D. Kisléptékű pontszerű kisvárosi fejlesztések program keretében a „**Szentgotthárd városközponti Liget fejlesztése**” pályázat beadására 2008. április 30-án került sor. A támogatás révén 5137 m² zöldterület, 853 m² játszótér és 713 m járda felújítását tervezték 50 millió Ft támogatás és 5,6 millió Ft saját erő biztosítása mellett. A bíráló bizottság a források szűkössége miatt a projektet 30,7 millió Ft támogatási összeggel, változatlan műszaki tartalommal javasolta támogatni. A Képviselő-testület a 250/2008. (IX. 29.) számú határozatában a megítélt **alacsony támogatási intenzitás** és a megnövekedett önrész miatt a fejlesztést nem támogatta, s jelezték a pályázattól való **visszalépésüket**, melyet november 10-én elfogadtak.

Az Önkormányzat a **támogatásokat** a pályázatokban és a támogatási szerződésben **előírt feladatok megvalósítás érdekében** használta fel, a kitűzött célok teljesültek, a kifizetésekről való elszámolásokat határidőben megtették, illetve a fenntartásra kapott támogatás esetében a felhasználást bizonyító dokumentumokat külön kezelték.

A pályázatokból megvalósított zöldterület fejlesztési-fenntartási (parkerdő létesítési) munkák összhangban voltak az Önkormányzat településrendezési tervében, környezetvédelmi programjában illetve az éves költségvetési rendeletében megfogalmazott célkitűzésekkel. A fejlesztéssel egy hangulatos parkerdő alapjainak megteremtése volt a cél, ahol a város lakói a későbbi években jó levegőn, kellemes környezetben tudnak kikapcsolódni.

A megvalósított fejlesztésekre vonatkozóan a 2005-2008. években a lakosság körében nem végeztek elégedettségi felméréseket. A Képviselő-testület a zöldterületi vagyon fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatban a környezetvédelmi program éves beszámolóit kapcsán nyert információt, intézkedések megtételét azonban nem tartotta szükségesnek.

4. AZ ÖNKORMÁNYZAT TULAJDONÁBAN LÉVŐ JÁTSZÓTEREK ÁLLAPOTÁNAK, A JÁTSZÓTÉRI ESZKÖZÖK BIZTONSÁGOSSÁGÁNAK EU-S SZABVÁNYOKNAK MEGFELELŐ KIALAKÍTÁSA

4.1. Az Önkormányzat tulajdonában lévő játszóterek állapotának EU-s szabványoknak megfelelő kialakítása 2008. év végére:

A vizsgált időszak alatt az önkormányzati **játszóterek száma, területe nem változott**. A játszóterek területe a számviteli nyilvántartásokban nem került elkülönítésre, mivel azok értéke az ingatlanvagyon kataszterben sem került önállóan felvételre. A játszóterek közül hathoz rendelkezésre állt a „Z” lap , hathoz nem. A 10. számú tanúsítványon a játszóterek értéke becslés adat, 2491 ezer Ft bruttó összeggel. A játszóterek területe 0,4838 hektár volt, mely a vizsgált időszakban nem változott.

A vizsgált időszakban a játszóterek **minősége változott**, az új játszótéri eszközök beszerzésével, a játszótéri eszközök bruttó értéke több mint kétszeresére nőtt, s elérte a 10. számú tanúsítvány szerint a 23,9 millió Ft-ot⁴. A játszótéri eszközök száma a 2005. évi 56 db-ról a 2008. év végére három darabbal csökkent, mert a felújított játszótérekre a régi korszerűtlen játékok helyett új, többfunkciós játékok kerültek kihelyezésre. A játszóeszközökön belül megtalálható a teljesen egyszerű hinta, mászóka, mérleghinta, azonban a felújított játszótérekre találhatók többfunkciós eszközök is.

Az Önkormányzat a játszótéri eszközökre vonatkozó **ellenőrzési** kötelezettségének részben tett eleget. A játszótéri eszközök ellenőrzését évenként nem végezték el, a 2005-2008. években a közterületen levő játszóeszközök teljes körű ellenőrzése egy alkalommal, 2005-ben valósult meg. A 78/2003. (XI. 27.) számú GKM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a játszótéri eszközök ellenőrzésére

⁴ A játszótéri eszközök értéke is becslés adat, mivel a kis értékű játszótéri eszközök bruttó értékadatai nem álltak rendelkezésre azok becsléssel kerültek az értékkel nyilvántartott adatokkal összegzésre.

az AGMI Anyagvizsgáló és Minőségellenőrző Rt-vel kötöttek szerződést, mely a helyszíni ellenőrzést 2005. júniusában elvégezte.

A felülvizsgálat alapján a közterületi játszótéri eszközöknek csupán három %-a felelt meg a jogszabályi előírásoknak, 28%-uk gazdaságosan javíthatónak minősült, 67%-uk már nem volt javítható, két %-t pedig balesetveszély következtében el kellett bontani.

A felülvizsgálat eredménye alapján az Önkormányzat egy felújítási és átalakítási **ütemtervet** készített a 2005-2008. évek közötti időszakra. Mivel a nem javítható játszószerkezetek átalakítására és a javításra tett javaslatok olyan mértékű költséget jelentettek volna, hogy helyettük teljesen új játszótérek is telepíteni lehetne, ezért az átalakítási ütemterv a 2008. év végére „*két nagy játszótérrel*” számolt (Ligeti, Várkert). Kiépítésük után a terv két játszótér (Széchenyi úti, Mátyás király úti) elbontását irányozta elő. A többi helyen pedig maximum háromemeles, ütécscillapító talajjal, paddal, hulladékgyűjtővel felszerelt játszótérrel számoltak. Az ütemterv a költségeket 33 millió Ft-ban irányozta elő.

Az Önkormányzat anyagi lehetőségei miatt a 2008. év végéig tervezett átalakításokat csak **részben** tudta **elvégezni**. Saját forrás hiányában a fejlesztéseket sikeres pályázat esetén tudták megvalósítani, így készült el a Várkert játszótér fejlesztése két ütemben, valamint a Pável Ágoston lakótelepi játszótér átalakítása. A „*Szentgotthárd városközponti Liget fejlesztése*” pályázat keretében tervezett játszótérfejlesztésre nem került sor, mivel a pályázat alacsony támogatási intenzitása miatt a Képviselő-testület a projektet visszamondta, a Rákóczi úti játszótér CÉDE pályázatát pedig forráshiány következtében elutasították.

Az új játszóeszközök minőségi tanúsítvánnyal rendelkeztek, ezt az üzembehelyezést megelőző ellenőrzési jegyzőkönyvek is tartalmazták, melyet játékonként állított ki a Precíz Biztonságtechnikai és Szaktanácsadó Kft.

A jegyzőkönyvek 5. pontjában rögzítették a szabványossági vizsgálat eredményeit, melyek szerint a játszóeszközök biztonságosan használhatók, s színvonaluk megőrzése érdekében rendszeres karbantartásuk javasolt.

Pénzügyi források hiányában az Önkormányzat a játszótéri eszközök jogszabályban előírt határidőig történő átalakítását nem tudta teljes körűen elvégezni, a 2008. év végén a **követelményeknek megfelelő játszóeszközök aránya** közel 40%-os volt. Az Önkormányzat a következő években is folytatja a játszótérfejlesztéseket, felújításokat amennyiben ahhoz pályázati források rendelkezésre állnak.

4.2. Az Önkormányzat által 2005-2008. években megvalósított közterületi játszótér felújítások, fejlesztések, új játszótér létesítések és azok hatása a játszótérek állapotának EU-szabvánoknak megfelelő kialakítására:

A 2005-2008. években a városban **új játszótér nem létesítettek**, a meglévő játszótérekben új játszóeszközök beszerzésére, telepítésére került sor **pályázati támogatások segítségével. Csak saját forrásból történő fejlesztés nem volt.**

- A 2004. évben nyújtottak be pályázatot a **Várkert játszótér I. ütemű** fejlesztésére az ICsSz, valamint a NYRFT közös pályázatára. Az Önkormányzat a 287/2004. számú Képviselő-testületi határozatában döntött a pályázat benyújtásáról. A tervezett bruttó 6 334 ezer Ft játszótéri eszközbeszerzéshez 50% pályázati támogatást – 3167 ezer Ft – igényeltek és nyertek el. A játszótéri eszközök beszerzésére 2005. március 18-án kötöttek szerződést bruttó 6334 ezer Ft összegben, melyek leszállítása 2005. április hóban megtörtént. A játszótéri eszközök beszerzése a támogatási szerződésnek megfelelően (játsszóvár, mérleg- és kettős hinta, hintakakas, szpika, mászófal, forgó bogrács) megtörtént, a támogatást utólagos finanszírozással kapta meg az Önkormányzat. A pályázathoz kapcsolódó pénzügyi és szakmai beszámoló elkészítése 2005. május 5-én megtörtént. Az Önkormányzat a támogatást a pályázati célnak megfelelően használta fel, jogtalan támogatás igénybevétel nem történt.
- A 2008. évben NYD-HÖF CÉDE Önkormányzati fejlesztések támogatása pályázat keretében három játszótér felújítását tervezték⁵. Mindhárom fejlesztés keretében 7 millió Ft összegű beruházást kívántak megvalósítani 4,2 millió Ft CÉDE támogatás és 2,8 millió Ft saját erő bevonásával. A pályázatok befogadása 2008. június 9-én megtörtént, majd július 18-án értesítették az Önkormányzatot, hogy a **Rákóczi úti játszótér felújítása** témában benyújtott **pályázat forráshiány miatt elutasításra** került. A **Várkerti játszótér II. ütem és a Pável Ágoston lakótelepi játszótér** felújítására benyújtott pályázatot a kérelemnek megfelelő tartalommal és összeggel **támogatásra javasolták**, a támogatási szerződéseket a döntésről szóló értesítés kézhezvételétől számított 120 napon belül, 2008. november 18-án aláírták.

A kivitelezésre legkedvezőbb árajánlatot a Fitosystem Kft adott. A szerződés tartalmazta a játszótéri eszközök kiszállítását, telepítését és esés elleni védelmét is. A műszaki ellenőrzési feladatokat a Vé-Ko Invest Kft látta el. A játszótéri eszközök leszállítása és telepítése (két játsszóvár, három kétülékes hinta, két mászóka kötélháló, két homokozó, mérleghinta, rugós kakas, polyball, kosárlabdapalánk), a szerződésben vállaltaknak megfelelően 2008. november hónapban megtörtént. A vállalkozó a szerződésben rögzített összegű számlákat november 28-án, illetve a műszaki ellenőrzésről december 5-én kibocsátotta, melyeket az Önkormányzat december 22-én teljesített. A támogatás lehívása az adatlap elküldése a vizsgált időszakot követően, 2009. február 2-án történt meg. Az Önkormányzat a támogatást a pályázati célnak megfelelően használta fel, jogtalan támogatás igénybevétel nem történt. A pályázatok, támogatási szerződések műszaki tartalma megegyezett a ténylegesen megvalósult fejlesztésekkel. Jogtalan támogatás felhasználás nem volt.

A fejlesztések során létrehozott vagyon aktiválása megtörtént, az Önkormányzat játszótéri eszközeit a számviteli nyilvántartásban a gépek, berendezések, felszerelések között tartották nyilván. A 2008. év végére a 12 játszótérből kettő

⁵ A Képviselő-testület a 108/2008. (IV. 30.) számú határozatában döntött a pályázatok beadásáról.

megfelelt az EU-s szabványoknak, öt játszótéren pedig csak nem javítható eszközök voltak, öt játszótéren pedig a szabványoknak megfelelő és nem megfelelő játszóeszközök egyaránt megtalálhatók voltak.

5. A ZÖLDTERÜLETI VAGYON MŰKÖDTETÉSÉNEK, FEJLESZTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

5.1. A támogatásokból származó pénzeszközök segítségével megvalósult fenntartási és fejlesztési tevékenységek külső ellenőrzése:

A külső források segítségével megvalósult fenntartási és fejlesztési feladatok támogatási célnak megfelelő felhasználását **helyszínen** egy alkalommal ellenőrizték. A **Várkert játszótér** I. ütem helyszíni ellenőrzésére 2005. június 10-én küldte meg a Magyar Államkincstár az értesítést. Az ellenőrzés időpontja 2005. június 14-e volt. A vizsgálathoz szükséges dokumentumok (szerződések, könyvelési anyagok, építési napló, állományba-vételi bizonylat, számlák, bankkivonat) rendelkezésre álltak. Az ellenőrök a vizsgálatról ellenőrzési jelentést vettek fel, amely szerint a fejlesztés a pályázatban és a támogatási szerződésben rögzített műszaki tartalommal valósult meg.

Az 1956-os emlékerdő kialakításához nyújtott támogatást a helyszínen nem ellenőrizték, de a támogatás második felét a felhasználást igazoló számlák ellenőrzését követően, **utólagosan folyósították**.

Az ellenőrzések alapján az Önkormányzatnál hiányosságot nem állapítottak meg, intézkedési tervkészítési kötelezettség nem keletkezett.

5.2. A zöldterület fenntartással, fejlesztéssel kapcsolatban végzett Önkormányzati belső ellenőrzések:

A **zöldterületek** fenntartásával, fejlesztésével kapcsolatban az éves **ellenőrzési** tervek vizsgálatot **nem** tartalmaztak, s ilyen ellenőrzésre soron kívül sem került sor. Belső ellenőrzési tevékenységet a kistérségre vonatkozóan egy fő lát el, így erőforrás oldalról nem is volt kapacitás a zöldterületek ellenőrzésére, aminek kockázata az Önkormányzatnál nem jelentős, mivel a szerződésekben rögzítik a követelményeket, melyek teljesítését az Önkormányzat részéről igazolni kell, a folyamatos munkavégzést pedig a közterület-felügyelők is ellenőrzik, ezáltal a zöldterület fenntartás nem tekinthető kockázatos területnek.

Ha hiányosság merül fel a zöldterület gondozásban, akkor az érintetteket felszólítják a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésére. Ez történt 2008. március 3-án, amikor levelet intéztek a Közszolgáltató vállalatához, melyben felszólították őket a faápolási munkálatok (száraz ágak eltávolítása, gallyazás, metszés stb.) folyamatos végzésére, a Barokk kertben pedig a növényápolási munkálatok haladéktalan (cserjék alakító metszése, levegőztető gereblyezés stb.) megkezdésére.

Az Önkormányzatnál a **közterület-felügyelőknek** munkaköri kötelezettségük a közterületek rendjének ellenőrzése, a tilosban parkolók helyszíni bírságolása, a parkrongálások megelőzése, illetve szabálysértések esetében helyszíni

bírság kiszabása is. Ellenőrzéseik során a zöldterülethez kapcsolódva parkrongálások miatt helyszíni bírságot szabtak ki. A zöldterületet érintő egyéb megállapításuk, intézkedésük nem volt.

Szombathely, 2009. március 16.

Buús Zoltánné Hütter Erzsébet
számvevő

MEGISMERÉSI ZÁRADÉK

A Számvevői jelentés egy példányát átvettem. Tudomásul veszem, hogy az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 25. § (1) bekezdése alapján 8 napon belül írásban észrevételt tehetek. Észrevételemet az Állami Számvevőszék Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóságon Holman Magdolna osztályvezető főtanácsos, vizsgálatvezetőnek címezve (1052 Budapest, Pf: 54), az ellenőrzést végző Buús Zoltánné Hütter Erzsébet számvevő részére (Állami Számvevőszék Vas Megyei Ellenőrzési Iroda, cím: 9701 Szombathely, Pf. 35.) kell megküldenem.

Szentgotthárd, 2009. április 2.

Viniczay Tibor György
polgármester